

EconAI Lab

AI for Economics and Digital Transformation

Faculty of Economics and Business, University of Rijeka

Rijeka, travanj 2026.

Motivacija

Ubrzani razvoj tehnologija umjetne inteligencije fundamentalno mijenja način na koji se provode ekonomska istraživanja, odvija nastava i funkcioniraju poslovni procesi. Veliki jezični modeli i autonomni agenti sve se više koriste u brojnim zanimanjima, a vodeće ekonomske institucije u svijetu već sustavno integriraju AI u svoje procese. Središnje banke koriste velike jezične modele za analizu tržišnih izvještaja, međunarodne organizacije razvijaju AI alate za makroekonomsko prognoziranje, a sveučilišta uvode specijalizirane programe na sjecištu AI-ja i ekonomije. Institucije koje sada ne ulažu u ove kompetencije riskiraju da zaostanu, ne samo u istraživačkoj produktivnosti, već i u privlačnosti za studente i partnere.

Ekonomski fakultet u Rijeci (EFRI) ima priliku zauzeti vodeću poziciju u integraciji ovih tehnologija u akademski i poslovni kontekst. Predlažemo osnivanje **EconAI Lab (AI for Economics and Digital Transformation)** koji će služiti kao središnje mjesto za edukaciju, istraživanje i praktičnu primjenu AI tehnologija na Fakultetu i šire.

AI Lab zamišljen je kao interdisciplinarno središte koje objedinjuje kompetencije iz područja ekonomije, statistike, informatike i umjetne inteligencije. Cilj nije samo praćenje tehnoloških trendova, već aktivno oblikovanje načina na koji se AI primjenjuje u ekonomskim znanostima, nastavi, administraciji i gospodarskoj praksi.

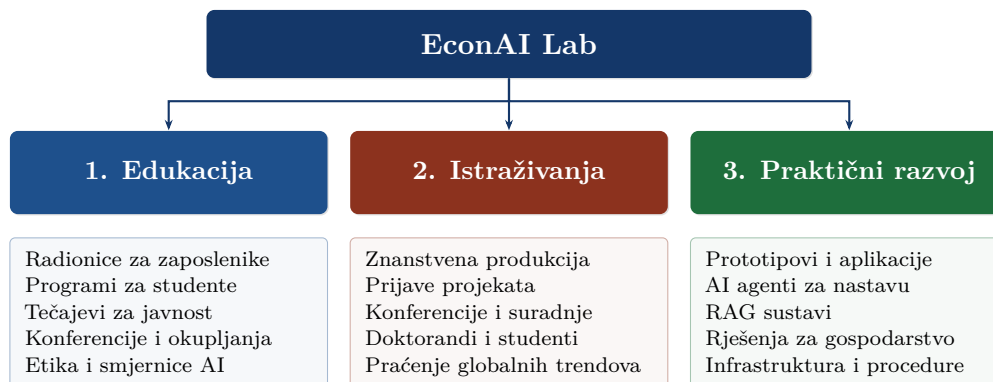
Istovremeno, izostanak sustavnog razvoja AI kompetencija može dugoročno utjecati na konkurentnost Fakulteta u području znanstvenog rada, kvalitete studijskih programa i suradnje s relevantnim institucijama. U tom kontekstu, osnivanje AI Lab-a predstavlja priliku za pravovremeno pozicioniranje Fakulteta u području koje će imati sve veći značaj za akademski i poslovni sektor.

Vizija. EconAI Lab EFRI-ja postaje vodeće interdisciplinarno središte za primjenu umjetne inteligencije u ekonomiji, koje aktivno oblikuje način na koji se AI koristi u nastavi, istraživanju i poslovnoj praksi, te pozicionira Fakultet kao referentnu instituciju u regiji i šire.

Misija. Misija EconAI Lab-a je pretvoriti umjetnu inteligenciju iz apstraktnog koncepta u konkretan alat koji unapređuje kvalitetu nastave, povećava znanstvenu produktivnost i razvija primjenjiva rješenja za gospodarstvo kroz edukaciju, istraživanje i praktični razvoj.

Struktura djelovanja

Djelovanje AI Lab-a organizirano je kroz tri međusobno povezana stupa. Svaki stup adresira ključan aspekt integracije umjetne inteligencije u rad Fakulteta, a zajedno čine cjelovit okvir koji pokriva raspon od učenja do primjene.

1. Edukacija

Edukacijski stup obuhvaća širok raspon aktivnosti usmjerenih na podizanje razine AI pismenosti na Fakultetu i šire. Osnova su interne radionice i programi za zaposlenike, prilagođeni specifičnim područjima pojedinih katedri, s ciljem da se AI alati postupno uvrste u nastavni proces. Paralelno s time, planiraju se edukacijski programi za studente svih razina studija (fokus grupe, tečajevi, radionice), kao i otvoreni programi za širu javnost u skladu s misijom cjeloživotnog obrazovanja.

Uz to, AI Lab planira organizirati konferencije i stručna okupljanja koja povezuju stručnjake iz područja AI i ekonomije te razvijati priručnike i smjernice za odgovornu primjenu AI na EFRI. Među mogućim aktivnostima su i razvoj specijaliziranog programa u okviru ljetne škole, priprema sadržaja za formalne kolegije te kontinuirano praćenje relevantnih edukacijskih programa u svijetu. Ovo su ideje koje će se dalje konkretizirati kroz rad AI Lab-a.

2. Istraživanja

Istraživački stup usmjeren je na jačanje znanstvene produkcije na sjecištu AI-ja i ekonomije. To uključuje poticanje i koordinaciju pisanja članaka u području velikih jezičnih modela, strojnog učenja i ekonomskih primjena te sustavnu prijavu nacionalnih i međunarodnih istraživačkih projekata. Važan dio aktivnosti je i praćenje relevantnog znanstvenog sadržaja, uključujući sudjelovanje na ključnim konferencijama (primjerice, konferencije ECB-a o prognoziranju korištenjem LLM-ova i slično).

Dugoročno, AI Lab može postati organizator vlastitih znanstvenih konferencija o primjeni AI u ekonomskim znanostima. Poseban naglasak stavlja se na aktivno uključivanje doktoranada i studenata u istraživačke aktivnosti.

3. Praktični razvoj

Treći stup fokusiran je na izradu prototipova i funkcionalnih rješenja za primjenu u nastavi, istraživanjima, administraciji Fakulteta, ali i šire u gospodarstvu. Prostor mogućih primjena je izuzetno širok. Primjera radi, to mogu biti AI sustavi za automatsko ocjenjivanje ispita (s usporedbom rezultata ljudskog i strojnog ocjenjivanja), specijalizirani agenti za ekonometrijske analize ili AI sustavi koji pomažu u pripremi ispitnih pitanja. Ovo su samo ilustrativni primjeri.

Posebno važan smjer je razvoj RAG sustava temeljenih na internoj dokumentaciji EFRI (pravilnici, nastavni materijali i slično). Jednom kad se takva infrastruktura razvije za potrebe Fakulteta, može poslužiti kao temelj za rješenja namijenjena i vanjskim partnerima. Jednako tako, AI Lab može razvijati proizvode i alate primjenjive u poslovnom okruženju, čime EFRI može pružiti konkretnu vrijednost lokalnom i regionalnom gospodarstvu.

Da bi se ovo moglo ostvariti, potrebno je uspostaviti tehničku infrastrukturu, definirati procedure za prioritizaciju projekata te riješiti operativna pitanja vezana uz upravljanje resursima. To će biti jedan od prvih zadataka AI Lab-a.

Suradnje i umrežavanje

AI Lab planira djelovati u širokoj mreži suradnji. U implementacijskom smislu, prirodni partneri su Tehnički fakultet i Fakultet informatike i digitalnih tehnologija Sveučilišta u Rijeci, čije kompetencije iz računalnih znanosti i inženjerstva izravno dopunjuju ekonomsku ekspertizu EFRI-ja. Jednako važna je i moguća suradnja s ekonomskim institutima, nadzornim institucijama, bankama i privatnim firmama.

U okviru pokretanja AI Lab-a planirano je postupno slanje poziva za suradnju navedenim institucijama i organizacijama. Za sva tri stupa djelovanja cilj je maksimalno iskoristiti sinergijske snage takvih partnerstava, kako na akademskoj razini tako i u praktičnoj primjeni.

Vodstvo i resursi

AI Lab vodi tim voditelja koji zajednički upravljaju njegovim razvojem i aktivnostima.

Za voditelje AI Lab-a predlažu se:

Ivan Mužić

Ivan Gržeta

Bitno je naglasiti da AI Lab djeluje kao otvorena platforma za sve zainteresirane zaposlenike i studente Fakulteta, s ciljem poticanja interdisciplinarnе suradnje i uključivanja šire akademske zajednice.

U početnoj fazi AI Lab će se oslanjati na postojeće resurse Fakulteta i dostupne digitalne alate na razini Sveučilišta. Aktivnosti će se razvijati postupno, u skladu s interesom zaposlenika i studenata te konkretnim inicijativama koje se pokazuju relevantnima i izvedivima (cloud servisi, API resursi vodećih pružatelja itd.).

AI Lab zamišljen je kao fleksibilna inicijativa čiji se opseg i dinamika razvoja prilagođavaju stvarnim potrebama, bez potrebe za dodatnim inicijalnim opterećenjem resursa Fakulteta. U slučaju potrebe, definirati će se transparentne procedure za upravljanje budžetom i prioritizaciju projekata. Detaljna razrada ovog segmenta bit će dio djelovanja AI Lab-a.

Aktivnosti AI Lab-a provodit će se u koordinaciji s postojećim tijelima Fakulteta, uz naglasak na transparentnost, odgovornu primjenu umjetne inteligencije i usklađenost sa sustavom osiguravanja kvalitete. Inicijative će se razvijati postupno, ovisno o njihovoj relevantnosti i mogućnostima primjene u praksi.

Početna faza

AI Lab će u početnoj fazi djelovati kroz ograničen broj jasno definiranih aktivnosti koje se mogu provoditi uz postojeće resurse i alate. Fokus će biti na brzim i primjenjivim inicijativama koje mogu donijeti vidljivu vrijednost u kratkom roku.

Planirane aktivnosti uključuju:

- **Organizaciju internih radionica za zaposlenike**
- **Pokretanje jednog ili više pilot projekata u području nastave ili administracije**
- **Razvoj inicijalnih AI alata temeljenih na postojećoj dokumentaciji Fakulteta**
- **Uključivanje studenata u eksperimentalne projekte**
- **Praćenje i testiranje dostupnih AI rješenja u akademskom i poslovnom kontekstu**

Ovakav pristup omogućuje postupno uvođenje AI aktivnosti bez dodatnog opterećenja postojećih resursa, uz mogućnost daljnjeg razvoja u skladu s interesom i rezultatima.

Očekivani ishodi

Aktivnosti AI Lab-a trebale bi rezultirati mjerljivim pomacima u nekoliko ključnih dimenzija:

- **Kompetencije zaposlenika i studenata:** postupno podizanje razine AI pismenosti na Fakultetu, što će se ogledati u primjeni AI alata u nastavi, istraživanju i svakodnevnom radu.
- **Znanstvena produkcija:** povećanje broja publikacija i projektnih prijava na sjecištu AI-ja i ekonomije, uz jačanje prepoznatljivosti EFRI-ja u ovom području.
- **Funkcionalni alati i sustavi:** razvoj konkretnih AI rješenja koja Fakultet može koristiti interno i nuditi kao uslugu vanjskim partnerima.
- **Mreža suradnji:** uspostava trajnih partnerstava s tehničkim fakultetima, institutima i poslovnim sektorom, što jača poziciju EFRI-ja u regionalnom ekosustavu.
- **Vidljivost i pozicioniranje:** EFRI kao referentna institucija za primjenu AI u ekonomiji u Hrvatskoj i šire, što povećava atraktivnost Fakulteta za studente, istraživače i partnere.